

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

нізації раціонального режиму дня та мінімізації негативного впливу на здоров'я здобувачів освіти засобами дистанційного навчання:

- суворе дотримання правил особистої гігієни;
- організація цілісного розпорядку дня, звичний і передбачуваний уклад життя;
- достатня кількість, відповідно до вікових потреб, часу сну з встановленням точних годин;
- сувора організація дистанційного освітнього процесу з урахуванням встановлення раціональної тривалості занять, регламентований час за комп'ютером;
- організація робочого місця здобувача, що навчається з урахуванням гігієнічних, ергономічних вимог;
- організація регулярної фізичної активності (ранкова зарядка і комплекси фізичних вправ під час перерв), зарядка для очей і рук;
- достатність відпочинку з максимальним перебуванням на свіжому повітрі і достатньою руховою активністю.

Особливу увагу слід приділити наступним типам фізичних вправ:

а) з високою інтенсивністю: вправи на розвиток силових якостей (підтягування, віджимання), гнучкості (повороти корпусу, розтяжки, скручування); вправи на розвиток рівноваги і координації рухів, витривалості, швидкості реакції;

б) з низькою інтенсивністю: вправи на розслаблення м'язів очей, поліпшення мозкового кровообігу, зняття втоми з плечового пояса, рук і м'язів тулуба.

Наприкінці навчального року заплановано проведення анкетування серед здобувачів освіти ОНАХТ з метою виявлення змін у стані здоров'я та сформованості установки на здоровий спосіб життя.

Отже, запропоновані заходи та рекомендовані форми роботи в умовах дистанційного навчання, що сприяють підтриманню фізичної активності та підвищенню мотивації здобувачів освіти щодо здорового способу життя слід продовжувати протягом усього циклу навчання в ОНАХТ.

УДК 378.147:37.018.43

ДИСТАНЦІЙНА ПРАКТИКА З ЕЛЕМЕНТАМИ ON-LINE НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАРКЕТОЛОГІВ

**О.В. Євтушок, Л.А. Бахчиванжи, Р.Р. Значек,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Сучасні інформаційні технології дають змогу підвищити та вдосконалити ефективність освітнього процесу в практичній підготовці. Останнім часом у наукових та науково-популярних публікаціях широко дискутується пи-

тання відносно переваг та недоліків дистанційної освіти. Під час реформування освіти, як відзначає Миронов Ю.Б., у вищих навчальних закладах прогресивно розробляється концепція дистанційної освіти, що передбачає розробку різноманітних технологій [1].

Обов'язковою складовою підготовки бакалаврів та магістрів маркетингу є практичне навчання, метою якого є узагальнення набутих теоретичних і практичних знань, одержання професійних навичок і умінь, що формують компетентності фахівців, визначені стандартом освіти та доповнені в освітньо-професійній програмі. Реалії сьогодення та глобальні виклики зовнішнього маркетингового середовища ставлять перед закладами вищої освіти нові завдання щодо підготовки фахівців, зокрема проведення навчальних, виробничих, переддипломних практик у дистанційному режимі.

На початку практики студентам у режимі on-line надаються рекомендації для самостійного оволодіння практичними навичками відповідно до програм дистанційного практичного навчання. Керівниками проводяться консультації на платформі **Zoom** з питань організації та проведення практики; впродовж всього періоду практики здійснюється комунікація телефонним зв'язком та за допомогою різноманітних месенджерів, відбуваються **Zoom**-конференції. Кожен студент отримує індивідуальне завдання, за результатами виконання якого демонструє презентацію на підсумковій атестації з практики. В своїх презентаціях і відеоматеріалах студенти діляться досвідом щодо власних спостережень, проведених на основі моніторингу стану галузі та ринку, на якому функціонує підприємство – база практики, демонструють результати проведення власного дослідження споживачів продукції підприємства та здійснюють апробацію власних розробок та комплексу заходів з удосконалення маркетингової діяльності підприємств. Основним джерелом інформації для проведення спостереження та отримання емпіричної інформації слугує глобальна телекомунікаційна мережа Інтернет. Це є явною перевагою на користь дистанційної практики, оскільки процес збирання статистичної інформації та проведення власних спостережень студенту сьогодні зручніше здійснювати у зручний час та у зручному місці, не перебуваючи при цьому в аудиторії чи в підприємстві. Отримати інформацію про стан галузі та ринку студенти можуть, звертаючись до сайту Державної служби статистики України, де в архівних матеріалах розміщена звітність в тривалій динаміці, що дає можливість виявляти основні закономірності та тренди галузі і ринку. З сайтів провідних підприємств та компаній практиканти мають можливість отримати інформацію про стан і концентрацію ринку, інтенсивність конкуренції, маркетингову діяльність підприємства-бази практики. Можливість виконувати завдання практики у зручний час та здійснювати практичне дистанційне навчання є особливою перевагою для студентів заочної форми навчання, які навчаються без відриву від основної діяльності. Для проходження практики їм зовсім не обов'язково брати відпустку на основному місці роботи, особливо, якщо вони посідають посади маркетологів в маркетингових та рекламних компаніях та працюють віддалено. Також при цьому можна дистанційно на-

вчатися на декількох курсах чи у декількох навчальних закладах одночасно або проходити неформальне навчання на сучасних освітніх платформах.

Впровадження дистанційного проходження переддипломної практики сьогодні має розцінюватись як форма інноваційного змісту навчання та реакція на вимоги сучасності та реальні виклики глобального характеру.

Процес підготовки кваліфікованих управлінців, зокрема маркетологів в сфері digital - комунікацій, з кожним роком істотно підвищує рівень вимог до майбутніх фахівців, змінюються зміст і структура завдань, які студент має вирішувати самостійно.

У період дистанційного проходження переддипломної практики студенти набувають досвіду поєднання методів управління, професійних якостей, навичок творчого ставлення до підприємництва на засадах маркетингу.

Дистанційне проходження практики з елементами on-line реалізується через сукупність наступних заходів: засоби надання методичного матеріалу студенту; засоби контролю успішності студента; засоби консультації студента викладачем під час on-line зустрічей; засоби інтерактивної співпраці викладача і студента; можливість швидкого доповнення курсу новою інформацією, коригування помилок, організація on-line зустрічей з керівниками від підприємств-баз практики, можливість віддалено виконувати доручення керівника практики від підприємства.

Як свідчать матеріали публікацій [1, 2, 3], сучасна практика університетів довела, що найкращими у плані ефективності та за простотою підключення є такі програми як Moodle, Google Classroom і Microsoft Teams. Ці програми уже допомагають планувати навчальний процес, створювати курси та паралельно спілкуватися з кількома студентами. Якщо немає можливості швидко впровадити систему управління навчанням, завжди прийдуть на допомогу такі комунікаційні платформи, як Zoom, Hangouts, Skype. Це спрощує передачу завдань та допомагає підтримати зв'язок зі студентами, а студентам допомагає підтримати зв'язок як з керівником практики від кафедри, так і з керівником практики від підприємства [1].

Дистанційне проходження переддипломної практики покликане охопити весь спектр питань маркетингової діяльності підприємства та маркетингового менеджменту: від вибору концепції маркетингу, формування комплексу маркетингу, обґрунтування маркетингової стратегії і проєктування продукту або послуг підприємства до повного завершення їх життєвого циклу, здійснення маркетингового аналізу та маркетингового аудиту. Досвід довів, що, незважаючи на певні недоліки переддипломної дистанційної практики, пов'язані з труднощами в плані постійної присутності в підприємстві, результатом дистанційного проходження практики з елементами on-line занять та консультацій, віртуальних екскурсій в підприємстві та інших особливостей, пов'язаних з цифровими технологіями, є набуті компетентності, прагнення до самозатвердження і вміння організувати digital-комунікації. Дистанційна практика має перевагу й в тому плані, що керівником практики від підприємства ретельніше планується дистанційне керівництво з елементами on-line роботи: складається графік консультацій на платформі Zoom, організуються

зустрічі практиканта з іншими провідними фахівцями підприємства. Практикант має можливість відвідувати on-line наради та оперативні зустрічі управлінців підприємства, на яких приймаються важливі управлінські рішення. При цьому він стає свідком вирішення реальних управлінських проблем на засадах маркетингового менеджменту.

Беззаперечним є той факт, що й надалі на ринку праці зберігатиметься притаманний цифровій економіці тренд – там де це можливо, буде запроваджуватись і поширюватись форма дистанційної або віддаленої роботи. Тому, з огляду на те, що маркетингова діяльність якраз та сфера прикладання праці, де можлива і доцільна віддалена робота, роботодавці під час дистанційної практики мають можливість підбирати персонал, який здатний ефективно і креативно працювати в таких умовах. Студенти, які кращим чином проявили себе під час дистанційної практики, брали активну участь у дистанційних зустрічах з керівником практики та фахівцями підприємств, при цьому дискутуючи, намагаючись отримати відповіді на важливі проблемні питання, демонструючи можливі шляхи вирішення актуальних проблемних ситуацій, після практики в підприємствах потрапляють в кадровий резерв компанії, або навіть одразу отримують пропозиції працевлаштування як майбутнього, так і в рамках поєднання роботи в підприємстві та навчання в закладі освіти. Тому висока ймовірність працевлаштуватись після або під час проходження дистанційної практики на посаду, що передбачає віддалену роботу, є однією з головних переваг дистанційної практики для студентів управлінських спеціальностей.

Список літератури

1. Миронов Ю.Б. Переваги та недоліки дистанційного навчання. URL: <https://kerivnyk.info/perevahy-ta-nedoliky-dystantsijnoho-navchannya> (Дата звернення 30.03.2022 р.)
2. Прокопенко Н. П., Базиволяк С. М. Навчальна практика студентів в умовах дистанційного навчання. URL: <https://nubip.edu.ua/node/79637> (Дата звернення 30.03.2022 р.)
3. Колоскова Ж.В., Назаренко М.П. Виробнича (педагогічна) практика студентів закладів вищої освіти у реаліях дистанційного навчання. URL: <https://pednauk.cuspu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/827/759> (Дата звернення 30.03.2022 р.)

УДК 91

ON-LINE – ТЕСТИ ЯК НАДІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ГЕОГРАФІЇ

Т.Ю. Насушна,

ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса

В останні роки все освітнє середовище України та світу в цілому було

*Збірник матеріалів IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції
«Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», 13-15 квітня 2022 р.*

	Національний університет «Одеська політехніка», м. Одеса	
79	НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Г.В. Шлапак, Н.Г. Азарова	187
80	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ ДИЗАЙН-МИСЛЕННЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І.С. Калмикова	188
81	АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ А.В. Селіванова	189
82	ПРОЦЕС РОЗРОБКИ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ (ДК) Н.В. Волгушева, І.Л. Бошкова, Е.І. Альтман	192
83	ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «УЧБОВА ПРАКТИКА В МАЙСТЕРНЯХ» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Л.С. Солдатенко	195
84	УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КУРСОВОГО ПРОЄКТУВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Н.Г. Азарова, Г.В. Шлапак	197
85	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'Я ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Б.І. Струк, О.В. Павлюк, В.В. Гончарук	198
86	ДИСТАНЦІЙНА ПРАКТИКА З ЕЛЕМЕНТАМИ ON-LINE НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАРКЕТОЛОГІВ О.В. Євтушок, Л.А. Бахчиванжи, Р.Р. Значек	201
87	ON-LINE – ТЕСТИ ЯК НАДІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ГЕОГРАФІЇ Т.Ю. Насушна, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	204
88	МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ МОДЕЛЕЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Л.В. Гордієнко, В.Ю. Толстих, О.М. Котузаки, А.Б. Чабан	207
89	ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ І ОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ Ю.Г. Неустроєв, Г.М. Павленко	210
90	ДО АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ Т.В. Стрікаленко, О.В. Ляпіна, О.М. Берегова	213
91	ПАРАДИГМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА МАЙБУТНЬОГО О.Б. Каламан, Д.В. Мандрикін	214